

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

Kontrolės departamentui
Mokesčių informacijos departamentui

DĖL NAUJŲ KAINODAROS ĮPAREIGOJANČIŲ SPRENDIMŲ TAISYKLIŲ TAIKYMO NUO 2026-01-01

Informuojame, kad nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigalios Mokesčių mokėtojo prašymo pritarti būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklėms pateikimo ir nagrinėjimo, mokesčių administratorių įpareigojančio sprendimo priėmimo ir būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklių laikymosi ataskaitos pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės¹ (toliau - naujos ĮS taisyklės), kurios skirtos įgyvendinti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ)² pakeitimus, atskyrusius kainodaros įpareigojančių sprendimų (ĮS) institutą nuo kitų rūšių ĮS. Taigi pasikeičia kainodaros ĮS priėmimo teisinis pagrindas - nuo 2026-01-01 bus vadovaujama MAĮ 37² straipsniu, o ne ankstesniu MAĮ 37¹ straipsniu.

Naujosios ĮS taisyklės pakeičia ankstesnes taisykles, kurios buvo patvirtintos VMI prie FM viršininko 2011 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. VA-106 „Dėl Mokesčių mokėtojo prašymo pritarti būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros principams pateikimo, prašymo nagrinėjimo, mokesčių administratorių įpareigojančio sprendimo priėmimo ir pakeitimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - senos ĮS taisyklės).

Naujosios ĮS taisyklės nustato MAĮ 37² str. nurodytų 5 rūšių prašymų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, kartu su šiais prašymais privalomus pateikti dokumentus, mokesčių administratoriaus Sprendimo dėl būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklių suderinimo / pakeitimo / galiojimo pratęsimo (FR1163 forma) priėmimo tvarką, Metinės būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklių laikymosi ataskaitos (PLN212) užpildymo ir pateikimo mokesčių administratoriui tvarką ir terminus.

Naujosios ĮS taisyklės, lyginant su senosiomis ĮS taisyklėmis:

- išplečia prašymų rūšis: be ankstesnio prašymo suderinti kainodaros taisykles³, atsiranda ir prašymas pakeisti, pratęsti anksčiau suderintas kainodaros taisykles, prašymas dėl dvišalio

¹ Patvirtintos 2025 m. rugsėjo 15 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymu Nr. VA-81 „Dėl Mokesčių mokėtojo prašymo pritarti būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklėms pateikimo ir nagrinėjimo, mokesčių administratorių įpareigojančio sprendimo priėmimo ir būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklių laikymosi ataskaitos pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių ir formų patvirtinimo“.

² 2025 m. birželio 19 d. MAĮ Nr. IX-2112 2, 37-1, 38, 39, 40-1, 48, 61-2, 68, 71, 88, 100, 108, 140, 141, 148, 155, 159 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 37-2, 61-5 ir 61-6 straipsniais įstatymas Nr. XV-309.

³ Senose ĮS taisyklėse buvo vartojama sąvoka „kainodaros principai“, kurią naujose ĮS taisyklėse pakeičia sąvoka „kainodaros taisyklės“ (šių sąvokų turinys yra analogiškas).

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

susitarimo sudarymo⁴ (angl. *advance pricing arrangement*, toliau – APA) bei dėl kainodaros taisyklių suderinimo praeities laikotarpiais (angl. *roll-back APA*);

- išplečia JS pobūdį: kiekvieno iš prašymų atžvilgiu galės būti priimti trejopi sprendimai, t. y. pritarti, pakeisti ir nepritarti kainodaros taisyklėms;

- numato ilgesnius prašymų nagrinėjimo terminus: vietoje 60+60 d., nustatoma 90+90 d., tačiau prašymams dėl dvišalio susitarimo ir dėl kainodaros taisyklių suderinimo praeities laikotarpiais nagrinėti šie terminai netaikomi. Minėti prašymai nagrinėjami pagal terminus, nustatytus ASP taisyklėse⁵.

Kartu su naujomis JS taisyklėmis yra patvirtintos dvi naujos formos:

1. Sprendimo dėl būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklių suderinimo / pakeitimo / galiojimo pratęsimo forma (FR1163 forma). Ši forma pakeis iki tol galiojusią Sprendimo dėl būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros principų FR1096 formą.

2. Metinės būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisyklių laikymosi ataskaitos forma (PLN212 forma), kurią mokesčių mokėtojai teiks priimtų JS galiojimo laikotarpiu atskleisdami, kaip laikosi JS sąlygų ir pateikdami kritinių prielaidų galiojimo aplinkybių informaciją. Sąlygų laikymasis galės būti įvertintas stebėsenos būdu, nevykdant kontrolės procedūrų.

Esminių senųjų ir naujųjų JS taisyklių nuostatų bei pasikeitimų santrauka pateikiama lentelės forma.

Pagrindinės nuostatos	Iki 2025-12-31		Nuo 2026-01-01	
Įpareigojančio sprendimo (JS) rūšys*	Vienašaliai JS	Dvišaliai / daugiašaliai JS	Vienašaliai JS	Dvišaliai / daugiašaliai JS
Teisinis pagrindas	MAĮ 37 ¹ str., senosios JS taisyklės	MAĮ 37 ¹ str., senosios JS taisyklės, DAIS ⁶ , ASP taisyklės	MAĮ 37 ² str., naujosios JS taisyklės	MAĮ 37 ² str., naujosios JS taisyklės, DAIS, ASP taisyklės
Kas gali kreiptis?	Visi mokesčių mokėtojai (MM)	Lietuvos pelno mokesčio mokėtojai	Visi MM	Lietuvos pelno mokesčio mokėtojai
Dėl ko galima kreiptis?	Būsimojo kontroliuojamojo sandorio (KS)	Būsimojo KS, kai kontrahentas yra iš valstybės, su kuria Lietuva yra sudariusi DAIS.	Būsimojo KS, išskyrus teikiant prašymą dėl suderinimo pakeitimo.	Tik būsimojo KS arba ir būsimojo KS, ir anksčiau vykdyto KS, kai kontrahentas yra iš valstybės, su kuria Lietuva yra sudariusi DAIS (<i>roll-back APA</i> atveju - tai turi būti ir valstybė, kuri priima analogiškus prašymus).
Prašymų rūšys	1. Prašymas pritarti būsimojo KS kainodaros principams	1. Prašymas pritarti būsimojo KS kainodaros principams, sudarant APA	1. Prašymas dėl suderinimo (analogiškas prašymui iki 2025-12-31),	1. Prašymas dėl dvišalio susitarimo (analogiškas

⁴ Prašymai dėl dvišalio susitarimo sudarymo nėra nauja prašymų rūšis, tačiau senosiose JS taisyklėse ji nebuvo atskirai išskirta ir atitinkamai nebuvo detalizuoti tokių prašymų teikimo ypatumai.

⁵ Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2018 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. VA-57 „Dėl Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

⁶ Dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis.

			2. Prašymas dėl suderinimo pakeitimo (<u>naujas</u>), 3. Prašymas dėl suderinimo pratęsimo (<u>naujas</u>).	prašymui iki 2025-12-31); 2. Prašymas dėl praeities laikotarpių (<u>naujas</u>).
Prašymo kalba	Lietuvių	Lietuvių	Lietuvių	Lietuvių arba anglų
Prašymo teikimo ribojimas laike	Prašymas pateikiamas iki būsimos KS pradžios	Prašymas pateikiamas iki būsimos KS pradžios	1. Prašymas pateikiamas iki būsimos KS pradžios; 2. Prašymas pateikiamas kuomet anksčiau, likus ne mažiau kaip 180 d. iki keičiamo JS galiojimo pabaigos; 3. Prašymas pateikiamas likus ne mažiau kaip 180 d. iki pratęsimo JS galiojimo pabaigos.	1. Prašymas pateikiamas iki būsimos KS pradžios; 2. Prašymas pateikiamas už laikotarpių, kurių atžvilgiu iki senaties suėjimo yra likę ne mažiau nei 90 d.
Papildomos sąlygos prašymui	Nėra	Nėra	1. Nėra; 2. Pasikeitimai turi nelemti esminių kainodaros taisyklių (modelio, metodo) keitimo; 3. Tęsimas analogiškas KS.	1. Nėra; 2. Teikiamas tik, kai teikiamas 1 rūšies prašymas. Praeityje vykdytas KS yra analogiškas būsimajam sandoriui ir jis buvo vykdytas taikant kitokias kainodaros taisykles; jo atžvilgiu nėra suėjusi senatis, sandoris netikrintas ir dėl jo nevyksta mokestiniai ginčai.
Per kiek laiko išnagrinėjamas prašymas?	60 d. + 60 d., iš viso: 120 d.	Siekama per 24 mėn.	90 d. + 90 d., iš viso 180 d.	Siekama per 24 mėn.
Sprendimų rūšys	Pritarti ir nepritarti MM pasiūlytiems kainodaros principams	Su MM suderinto APA susitarimo pagrindu priimtas JS arba abipusio susitarimo procedūra nutraukiama nesusitarus / MM nepritarus	Pritarti, pakeisti (su MM pritarimu), nepritarti MM pasiūlytiems kainodaros taisyklėms	Su MM suderinto APA / <i>roll-back</i> APA susitarimo pagrindu priimtas JS arba abipusio susitarimo procedūra nutraukiama nesusitarus / MM nepritarus
Ar galimas JS pratęsimas?	Ne	Ne	Taip (tam skirtas prašymas dėl suderinimo pratęsimo)	Taip (išskyrus <i>roll-back</i> APA susitarimus)

Ar galimas galiojančio JS nuostatų pakeitimas?	Ne	Ne	Taip (tam skirtas prašymas dėl suderinimo pakeitimo)	Taip (išskyrus <i>roll-back</i> APA susitarimus)
Kam privalomas JS?	Mokesčių administratoriui ir kompetentingam asmeniui, išskyrus, jeigu vykdoma abipusio susitarimo procedūra (ASP) pagal DAGS ⁷ .	Visoms šalims: mokesčių administratoriui ir MM.	MM, jeigu šis pasirenka vykdyti atitinkamą sandorį. Mokesčių administratoriui ir kompetentingam asmeniui, išskyrus, jeigu vykdoma ASP pagal DAGS ⁷ .	Visoms šalims: mokesčių administratoriui ir MM.
Maksimali JS galiojimo trukmė	Einamieji ir 5 m. Jeigu keičiasi įstatymai ar teismų praktika - galioja iki pakeitimų.	Einamieji ir 5 m. Jeigu keičiasi įstatymai ar teismų praktika - galioja iki pakeitimų.	JS dėl 1 ir 3 rūšių prašymų galioja einamuosius ir 5 m. JS dėl 2 rūšių prašymo galioja iki keičiamo JS pabaigos. Jeigu keičiasi įstatymai ar teismų praktika - galioja iki atitinkamų pakeitimų.	APA susitarimas - einamieji ir 5 m. Jeigu keičiasi įstatymai ar teismų praktika - galioja iki pakeitimų. <i>Roll-back</i> APA - einamieji ir 5 praėję m., skaičiuojami nuo kreipimosi.
Dvigubo apmokestinimo grėsmė	Gali kilti, kontrolės veiksmą atlikus kontrahento valstybėje.	Nekyla.	Gali kilti, kontrolės veiksmą atlikus kontrahento valstybėje.	Nekyla.
Reikalavimas teikti metinę ataskaitą apie kainodaros taisyklių laikymąsi	Nėra	Nėra, išskyrus, jeigu JS toks įpareigojimas nurodytas individualiai.	Yra, teikiama kasmet iki kito mokesčio laikotarpio 6 mėn. 15 d.	Yra, teikiama tik APA susitarimo vykdymo atžvilgiu kasmet iki kito mokesčio laikotarpio 6 mėn. 15 d., nebent kompetentingos institucijos susitarę kitaip.

* JS pagal jų priėmimo procese dalyvaujančius mokesčių administratorius (kompetentingus asmenis), skirstomi į: vienašalius - kai mokesčių mokėtojas kreipiasi tik į savo registravimo valstybės mokesčių administratorių, kuris priima vienašališką sprendimą, išreiškiantį tik jo poziciją; dvišalius - kai būsimąjį kontroliuojamąjį sandorį planuojančios vykdyti šalys kreipiasi į savo registravimo valstybių kompetentingas institucijas, kurios tardamosis tarpusavyje priima dvišalį susitarimą, ir daugiašalius - kai dalyvauja daugiau nei du mokesčių mokėtojai ir derasi daugiau nei dvi kompetentingos institucijos dėl bendros pozicijos suradimo.

Naujųjų JS taisyklių 46 punkte įtvirtinta, kad vienu metu dėl mokesčių mokėtojo to paties kontroliuojamojo sandorio, vykdomo tuo pačiu mokesčio laikotarpiu su tuo pačiu asocijuotu asmeniu, nesant aplinkybių pasikeitimų, gali būti pateiktas tik vienas prašymas ir priimtas tik vienas JS (pritarti arba su mokesčių mokėtojo pritarimu pakeisti kontroliuojamojo sandorio kainodaros taisykles). Prašymui dėl dvišalio susitarimo teikiama pirmenybė prieš kitus prašymus. Taigi jeigu mokesčių mokėtojas pateikia vienos rūšies prašymą (pvz., prašymą dėl suderinimo, kurio atžvilgiu priimamas vienašalis JS) ir šį prašymą išnagrinėjus yra priimamas atitinkamas JS, pakartotinai dėl to paties dalyko mokesčių mokėtojas negali kreiptis (pvz., pateikti kito prašymo

⁷ Lietuvos Respublikos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymas.

dėl dvišalio susitarimo). Pirmenybės teikimas prašymui dėl dvišalio susitarimo reiškia tai, kad jeigu mokesčių mokėtojas yra pateikęs prašymą dėl vienašalio ĮS, kol nėra priimtas atitinkamas ĮS, jis gali pateikti prašymą dėl dvišalio susitarimo ir atitinkamai prašymas dėl vienašalio ĮS bus paliktas nenagrinėtu. Tačiau jeigu mokesčių mokėtojas yra pateikęs prašymą dėl dvišalio susitarimo, kuris yra priimtas nagrinėti (t. y. nėra jo atmetimo pagrindų), tuomet prašymo dėl vienašalio ĮS teikimas netenka prasmės, nes šis prašymas nebus nagrinėjamas, teikiant pirmenybę prašymui dėl dvišalio susitarimo, kurio nagrinėjimo rezultatas leis išspręsti situaciją suteikiant maksimalų teisinį tikrumą mokesčių mokėtojui ir užkirsti kelią dvigubo apmokestinimo kilimo grėsmei.

MAĮ 37² str. ir jį įgyvendinančios naujosios ĮS taisyklės įveda lankstesnę ir tarptautinę praktiką teisingiau atspindintį ĮS, priimamų kainodaros klausimais, institutą, kuris tampa aiškesnis ir patrauklesnis mokesčių mokėtojams dėl išplėstų galimybių kreiptis su skirtingais prašymais į mokesčių administratorių (kompetentingą asmenį).

Viršininko pavaduotojas

Artūras Klerauskas

